

Referat af møde i Brugerråd NV på Odsherred distrikt d. 30. maj 2007 kl. 15.00

Deltagere:

Jørgen Larsen, Familielandbruget
Caroline Seehusen, Friluftsrådet
Lasse Braae, Danmarks Naturfredningsforening
Peder Toft, Danmarks Idrætsforbund
Rasmus Kruse, Odsherred kommune
Benny Slot, Sammenslutningen af sommerhusejere i Odsherred
Arne Jørgensen, Odsherred skovdistrikt
Palle Graubæk, Odsherred skovdistrikt, ref.

Afbud:

Allan Orris, Kalundborg kommune

Mødet indledtes med en tur rundt på Hovvig, hvor der bl.a. blev informeret om den minkbekæmpelses kampagne som Skov- og Naturstyrelsen i samarbejde med flere forskellige interesseorganisationer netop har startet. Derudover blev fortalt om driften af selve reservatet. Endelig besøgtedes et område, som distriktet har planer om at lave et større naturgenopretningsprojekt på, hvis der kan findes midler hertil.

Efter turen i skoven fortsatte mødet på distriktskontoret.

Ingen bemærkninger til det udsendte dagsordensforslag.

Ad dagsordenens pkt. 1. Velkomst til nye medlemmer og præsentation af brugerrådet samt orientering om brugerrådets funktion.

Arne Jørgensen indledte møde med at byde velkommen til både nye og gamle medlemmer af brugerådet. Dette er i princippet et nyt brugeråd, idet både repræsentanten fra det tidligere Vestsjællands Amt og repræsentanterne fra de gamle kommuner nu i.f.m. strukturreformen ikke er med mere.

Distriktet har derfor tidligere på året skrevet til borgmestrene i de 3 nye kommuner som hører under dette brugerråd. Det drejer sig om Holbæk, Odsherred og Kalundborg kommuner.

Både Odsherred og Kalundborg kommune har meldt tilbage, at de var interesserede i at deltage i brugerrådets møder, og har derfor hver udpeget en repræsentant. Holbæk kommune har takket nej til en plads i brugerrådet, da distriktet, udover Høsehals, Bognæs og Mosemark skove, ikke har andre arealer i Holbæk kommune.

Arne Jørgensen orienterede om, at der er udarbejdet et sæt retningslinjer for brugerrådets virke. Retningslinjer blev udleveret til rådets medlemmer, og derudover vil de blive lagt på distriktets hjemmeside, under brugerrådene. Af disse retningslinjer fremgår bl.a., at antallet af medlemmer i distrikternes brugerråd kan udvides med andre relevante medlemmer, udover de "fødte" medlemmer. For Odsherred distrikts vedkommende har vi fundet, at det er relevant, at både landbruget samt en

repræsentant fra de mange sommerhuse, der er i bl.a. Odsherred, tilbydes en plads i brugerrådet.

Ad dagsordenens pkt. 2. Godkendelse af referat fra sidste møde og opfølgninger.

Ingen bemærkninger til referatet fra mødet d. 6.12.2006

Opfølgning.

Frit fiskeri i Højby Sø. Der er nu udarbejdet og opsat skilte, der viser, hvor der er frit fiskeri i Højby Sø. Informationen er desuden lagt ud på distriktets hjemmeside. Der blev i.f.m. med "frigivelsen" af fiskeriet afholdt et arrangement i samarbejde med Odsherred Sportsfiskerforening, der kom ca. 35 deltagere, som havde en god og udbytterig dag. Der blev bl.a. fanget en gedde, som blev tilberedt på en grill, og alle fik en smagsprøve.

Hesteadgang til stranden. På sidste møde blev drøftet, hvilke muligheder der kunne findes således at rytterne lovligt kunne komme til stranden og bade med deres heste.

Der kom bl.a. forslag om Høve skov. Her kan der dog være konflikter i.f.t. andre badegæster, idet det er en meget benyttet strand. Det undersøges om der kan laves en forsøgsordning f.eks. i den vestlige del af Høve Skov.

Lasse Braae. God ide, man bør dog vælge steder, hvor man ikke "ødelægger" vegetationen, og hvor man ikke generer de badende. Kan man finde sådanne steder vil det være en oplagt mulighed at give rytterne. Evt. kunne man overveje en tidsbegrænsning, således at man f.eks. godt må komme til stranden og bade med sin hest, inden kl. 10 om formiddagen og efter f.eks. kl. 18 om aftenen.

Skovens dag 2007.

Skovens dag blev i år afholdt i Rørvig Sandflugtsplantage. I modsætning til de andre års arrangementer var der ikke de samme mange forskellige aktiviteter. Distriktet havde i år valgt at lave det som en række guidede ture rundt i skoven. Derudover var der arrangeret nogle aktiviteter for børnene. Der kom ca. 150 til disse ture. Skovens dag holdes næste år d. 27/4-08. Omfanget af næste års skovens dag, samt hvor det skal være er endnu ikke planlagt.

Ad dagsordenens pkt. 3. Miljømilliarden. Indsatsområde Isefjorden og mulige projektområder.

Der er over de kommende tre år afsat 1 milliard kr. til bedring af vandmiljøet. Det er forlods besluttet, at der skal bruges ca. 400 millioner kr. på bl.a. oprydning/fjernelse af giftdepoterne i Kærgård plantage, derudover er der afsat 15 millioner kr. hvert af de næste 3 år til grønne partnerskaber.

Der er således ca. 555 millioner kr. tilbage til egentlige projekter til bedring af vandmiljøet.

Miljøministeren har udpeget 11 indsatsområder, hvor der over de næste 3 år, ved hjælp af disse midler, skal gøres en ekstra indsats for vandmiljøet. Det ene af de områder der er udpeget er Isefjorden.

Der er nedsat både en styregruppe, en projektgruppe samt en følgegruppe. Styregruppen består af repræsentanter fra de involverede kommuner, Miljøcenter Roskilde, Odsherred skovdistrikt samt Landsdelcenter Nordsjælland, som samtidig er sekretariat for styregruppen og projektansvarlig for de projekter, det måtte blive besluttet at iværksætte rundt om Isefjorden, og Arne Jørgensen er formand i styregruppen.

Der er i foråret afholdt møder med forskellige interesseorganisationer, kommuner og andre relevante instanser.

Der er udarbejdet en uprioriteret liste over mulige projekter, og sidste frist for indsendelse af forslag er

5/6-07. Der er bl.a. udpeget områder ved Løvenborg, Mårsø Enge, Ringholm (ved Nykøbing Sj.), Tempelkrogen og Sidinge Fjord. De områder, der indtil nu er peget på, er større lavtliggende områder rundt om i oplandet til Isefjorden, idet en meget stor del af den belastning, der sker af Isefjorden, ofte kommer via de kanaler, dræn og grøfter der er på de lavtliggende arealer. På disse arealer vil det ofte være muligt at lave fugtige enge/lavvandede søer, som kan tilbageholde relativt store mængder kvælstof og fosfor, og på denne måde undgår man, at vandet ledes "urensset" ud i Isefjorden. Der gælder for disse projekter, som for andre offentlige naturforvaltnings- og skovrejsningsprojekter, at de normalt kun bliver gennemført, hvis det langt overvejende kan ske frivilligt og i samarbejde med de pågældende lodsejere.

Arealerne ved Løvenborg er som det eneste projekt ganske langt fremme, idet der allerede tidligere er lavet en forundersøgelse med henblik på vådgøring af nogle store lavtliggende engarealer ved Løvenborg. De øvrige projektforslag skal først prioriteres, når dette er sket, skal der ske en forundersøgelse, for at sikre at projektet reelt har en virkning på vandmiljøet, og først herefter besluttet det, hvilke projekter der skal arbejdes videre med. Den endelig prioritering af hvilke projekter der skal søges gennemført sker af det politiske system i løbet af efteråret

Lasse Braae. DN vil meget kraftigt anbefale, at man arbejder videre med Sidinge Fjord. Det kan blive et naturområde af meget stor værdi, samtidig med at man kan få en meget spændende og attraktiv byudvikling på nordsiden af Sidinge Fjord ned mod det "nye" vand.

Derudover bør staten gå foran på egne arealer, det vil f.eks. være meget oplagt at engene på østsiden af Hovvig sikres mod den udtørring, som allerede sker i dag.

Der bør også arbejdes på at omlægge, hvor det er muligt selv på mindre områder, rørlagte dræn til åbne grøfter.

Caroline Seehusen. Det bør være en naturlig del af de projekter, der måtte blive gennemført, at den rekreative del også indtænkes i projekterne, de steder hvor det er muligt uden at forstyrre, således at der f.eks. etableres stier og lignende.

Som nævnt ovenfor skal en del af vandmiljømilliarden også bruges til Grønne Partnerskaber. Der er afsat 45 mill. til brug i årene 2007 - 2009. Der lægges megen vægt på det lokale engagement i de projekter, der bliver udvalgt. Indenfor området friluftsliv kunne etablering af stier, cykelruter, skovbørnehaver og lignende være typiske projekter. Indenfor formidling kunne det være tiltag rettet mod skoler, børnehaver og brugere af naturen i almindelighed, og endelig indenfor naturforvaltning kunne det være forskellige former for plejeprojekter.

Der oprettes, under de grønne råd i kommunerne, en partnerskabsgruppe bestående af DN - Friluftsrådet - kommunen og skovdistriktet. Kommunen i de pågældende partnerskabsgrupper har sekretariatsfunktionen. Formålet med partnerskabsgruppen er bl.a. at tage stilling til de projektforslag, der måtte komme, samt vejlede og inspirere andre til nye partnerskabsprojekter.

Der er krav om, at der sker en eller anden for medfinansiering af projekterne, det behøves ikke at være penge, men kan være arbejdskraft, bygninger, jord, materialer, ekspertise eller lignende, som den enkelte forening/gruppe stiller med. Medfinansieringen skal dække mindst ca. 50%.

Alle kan i princippet indgå et grønt partnerskab, eneste krav er, at der skal være en, der er økonomisk ansvarlig for gennemførelsen af projektet.

Der kan udover midler fra de grønne partnerskaber også søges om midler fra Tips og Lotto, Friluftsrådet, de enkelte kommuner og lignende.

Der er oprettet en hjemmeside: www.grønnepartnerskaber.dk hvor der er yderligere information, samt ansøgningsskemaer.

Distriktet har kontaktet, og har holdt et fællesmøde med alle kommunerne indenfor distriktets område. Indtil videre har Odsherred kommune oprettet et grønt råd, og der er oprettet et grønt forum i Sorø Kommune.

Indtil videre har distriktet i samarbejde med Odsherred Naturskole og Odsherred kommune, fået bevilling til et partnerskab, som et af de allerførste i hele landet, til at fortsætte projektet Xtra-focus, hvor der ved 4 forskellige arrangementer i løbet af året sættes fokus på sundhed og motion.

Derudover er der nedsat en arbejdsgruppe i Odsherred kommune, som skal udarbejde forslag til stiplaner rundt i kommunen.

Caroline Seehusen. En borgergruppe i Buerup er ved at udarbejde et projektforslag, som involverer stort set alle i lokalområdet, skole, beboerforening m.v. Det er et rimeligt stort projekt, som koster en del, og derfor søges der om midler flere forskellige steder.

Distriktets kontaktperson indenfor de grønne partnerskaber er *forstfuldmægtig Lindhardt Mikkelsen*, som kan kontaktes på distriktskontoret, hvis man har spørgsmål m.v. angående oprettelsen af partnerskabsprojekter.

Ad dagsordenens pkt. 4. Status Åmoseprojektet, Røsnæs Fyr og Boserup Naturskole.

Status Åmosen. Beslutningen om der skal ske naturgenopretning/sikring af kulturmindeerne i Åmosen under en eller anden form, er endnu ikke afgjort af det politiske system. Indenfor den sidste måned har der dog været nogle positive signaler. Det er primært finansieringen af projektet, der skal stykkes sammen, der skal findes ca. 200 mill. af Miljøministeriets egne midler.

Status Røsnæs fyr. Det er desværre endnu uafklaret, men der er stadig forhåbninger og forventninger om, at det bliver til noget.

Boserup Naturskole. Retssagen anlagt af lejer mod distriktet er nu endeligt afgjort til fordel for distriktet. Distriktet kan derfor fortsætte arbejdet med at få afklaret om omegnskommunerne reelt er interesserede i at indgå i et samarbejde om etablering af en naturskole i Boserup skov. Distriktet har skrevet til 3 kommuner, og Roskilde kommune har meldt tilbage, at de er interesseret, de øvrige er ikke for nærværende interesserede i at indgå i et naturskolesamarbejde.

Distriktet skal i nærmeste fremtid holde møde med Roskilde kommune, hvor det forventes, at der kommer en vis afklaring på i hvilket omfang kommunen vil indgå i oprettelsen af naturskolen. Indtil det måtte være på plads med en oprettelse af en naturskole, påtænker distriktet at etablere nogle faciliteter som kan komme offentligheden til gode, som f.eks. et madpakkehus, økocenter eller lignende.

Ad dagsordenens pkt. 5. Sti fra Annebjergparken ind i Grønnehave skov.

I forbindelse med byggeriet på arealer i Annebjergparken, det gamle Amtshospital ved Nykøbing Sj, er

der bl.a. opført et større lejlighedskompleks tæt opad Grønnehave skoven.

Beboerne har allerede, uden aftale med distriktet eller uden anden tilladelse, gennembrudt et dige og etableret en indgang direkte ind i Grønnehave skov. Det er ikke realistiske at forestille sig, at man, når man bor så tæt op ad skoven, vil gå en ganske lang omvej for at komme ind i skoven, distriktet er derfor indstillet på i samarbejde med relevante parter og myndigheder at søge at etablere 1 til 2 lovlige indgange til Grønne have skov, og vil i den forbindelse gerne høre hvorledes brugerrådet stiller sig til dette.

Lasse Braae. Det er forståeligt, at man gerne vil have adgang ind til skoven. Som udgangspunkt skal lovgivningen dog overholdes, og hvis man laver noget, skal man sikre, at det ikke ender med gennembrud af diget og stier ind alle vegne. Stiadgange til skoven bør indarbejdes i den samlede plan der i øjeblikket er i høring for hele området.

Caroline Seehusen. Det er vigtigt, at man forsøger at formidle, hvorfor diget er fredet, og hvorfor man skal passe på det.

Benny Slot. Der bør udarbejdes en helhedsplan for hele området i.f.t. stier, veje og adgang til skoven.

Ad dagsordenens pkt. 6. Forslag til nye skove til fri teltning.

På Odsherred distrikt har vi 2 skove, hvor det i princippet er tilladt at slå sit telt op for en enkelt overnatning. De 2 skove er Vrangeskov nord for Ringsted og Bognæs skov. Forsøgsordningen med den fri teltning har nu kørt i en periode, og der har ikke, så vidt distriktet er bekendt, været uheldige episoder i den forbindelse. Samme oplevelse har man haft på de fleste andre statsskovdistrikter, hvor der også er skove, hvor fri teltning er tilladt.

Miljøministeren har derfor besluttet at gøre forsøgsordningen permanent, samt at antallet af skove, hvor der er fri teltning, skal øges. Her på distriktet skal min. én ny skov udpeges.

Distriktet vil foreslå at Klosterskov Nord indstilles. Det vil være naturligt om der også i den ende af distriktet er en skov, hvor fri teltning er tilladt. Der er både store sommerhusområder og en større by, Kalundborg, i nærheden.

Et enigt brugerråd bakkede op om dette. Flere nævnte dog, at det måske var bedre om antallet af primitive overnatningsplader blev øget.

Ad dagsordenens pkt. 7. Tid og sted for næste års sommermøde. December mødet er tidligere aftalt til d. 5/12-2007. kl. 15.00

Næste års sommermøde holdes torsdag d. 29/5-2008 kl. 15.00.

Forslag til mødested kunne være Røsnæs Fyr eller Åmosen

Mødested vil fremgå af dagsordenen.

Ad dagsordenens pkt. 8. Evt.

Benny Slot. Hvis der opstår aktuelle situationer kan vi vel indkaldes udenfor normal møderække.

Caroline Seehusen. Der er fra flere ryttere udtrykt ønske om, at der blev fundet nogle steder, hvor man lovligt kunne komme ned til stranden og bade sammen med hestene. Det kunne være godt om distriktet havde nogle steder, som kunne benyttes, og hvor man samtidig ikke generer badegæsterne. Hvis der findes sådanne steder ville det oplagt at de kom på distriktets hjemmeside.

Lasse Braae. Registrering af naturværdierne i skovene kunne være et relevant og spændende emne at drøfte på et af de kommende møder.

Caroline Seehusen. Vi arbejder i Friluftsrådet på et projekt med etablering af ridestier, således at man kan komme fra Vollerup skov og Kloster skov til Røsnæs, uden at skulle ride for meget på landevejen. Kalundborg kommune bidrager bl.a. med matrikelkort, div. oplysninger om ejerforhold og lign., og vi håber meget at projektet kan lade sig gøre.

Arne Jørgensen. Skov- og Naturstyrelsen og dermed også Odsherred skovdistrikt er ved at blive certificeret. For at blive certificeret kræves bl.a., at der etableres kørespor i bevoksningerne, således at der kun køres på begrænsede områder i skovbunden, at der anvendes nedbrydelige olier til både save og maskiner, at alle maskiner både egne og entreprenørernes miljøgodkendes, at der sikres en naturlig hydrologi i skoven, at der sker registrering af kulturminde og nøglebiotoper i skoven m.v. Distriktet lever allerede i dag op til de fleste af kravene. Det område vi mangler, at blive helt ajourført med, er primært registrering af nøglebiotoper i skoven. Der er kun sket registrering i et mindre omfang, men vi er gået i gang med arbejdet